

Vooruitblik en strategie Nederlandse Depositogarantie

2021-2024

DeNederlandscheBank

EUROSYSTEM

Nederlandse Depositogarantie

Inhoud

Samenvatting

Sinds de financiële crisis heeft de Nederlandse Depositogarantie een grote moderniseringslag doorgemaakt. De financieringsstructuur is op orde en depositohouders kunnen sneller dan ooit tevoren weer over hun geld beschikken mocht een bank failliet gaan. Vooruitblikkend wordt DNB in de taakuitvoering geconfronteerd met nieuwe trends en uitdagingen. De meerjarenstrategie 2021 – 2024 plaatst deze in perspectief van de missie voor de Nederlandse Depositogarantie en identificeert in totaal acht ambities. Bijbehorende KPIs en streefwaarden geven de komende jaren sturing om deze ambities te realiseren.

DNB geeft uitvoering aan de Nederlandse Depositogarantie (depositogarantiestelsel, DGS) en is daarnaast verantwoordelijk voor twee andere beschermingsregelingen: de Depositogarantie voor Caribisch Nederland (DGS-CN) en de Beleggerscompensatie (BCS). DNB zoekt synergie in de taakuitvoering. Echter, in deze vooruitblik en strategie ligt de nadruk op de Nederlandse Depositogarantie.

Veranderingen in de financiële sector en de samenleving raken ook de Nederlandse Depositogarantie. Immers, het doel van depositogarantie is consumentenbescherming en financiële stabiliteit, door het tegengaan van bank runs. De kenmerken en de structuur moeten dus enerzijds aansluiten bij het passende beschermingsniveau en anderzijds bij wat nodig is voor stabiliteit. In dat licht houdt de strategie rekening met drie overkoepelende trends en drie overkoepelende uitdagingen.

Trends zijn de toename van het gegarandeerde spaargeld, de mate van technologische innovatie binnen de financiële sector en het grotere belang van publiek vertrouwen. Uitdagingen zijn het bestendigen van de financiële slagkracht van de Nederlandse Depositogarantie, het bijdragen aan de vervolmaking van de

Bankenunie en de Europese samenwerking tussen DGS-organisaties en het strenger zijn op financieel-economische criminaliteit.

De taakuitvoering voor de Nederlandse Depositogarantie valt onder te verdelen in zes deelterreinen:

- Ten eerste het uitkeringsproces, waar DNB zal blijven werken aan het verbeteren van het uitkeringssysteem dat depositohouders in staat stelt om binnen zeven werkdagen over hun geld te beschikken. Ook dient het uitkeringssysteem de verplichte grensoverschrijdende samenwerking goed te ondersteunen. Een goed uitkeringssysteem is een voorwaarde voor het omgaan met technologische innovaties, het bestendigen van de Europese samenwerking en de verhoogde aandacht voor financieel-economische criminaliteit.
- Ten tweede het toezicht op DGS-verplichtingen. Banken leveren IKB-bestanden aan die de basis zijn voor een uitkering. DNB ambieert een kwaliteitsverbetering in de komende jaren. Ook houdt DNB toezicht op de verplichte informatieverstrekking over het DGS door banken. Dit alles draagt bij aan publiek vertrouwen.
- Ten derde het vergroten van de publieksbekendheid. Dit is een randvoorwaarde voor effectieve depositogarantie, door het verankeren van de preventieve werking van het DGS. DNB ambieert in de komende jaren het kennisniveau in Nederland te verhogen tot een algemeen niveau van bekendheid van 70%.
- Ten vierde de crisisorganisatie. DNB wil zeker zijn dat zij gereed is voor de situatie waarin de Nederlandse Depositogarantie daadwerkelijk ingezet moet worden. Dit gebeurt onder andere door periodieke testen.
- Ten vijfde het verbeteren van beleid en regelgeving. Dit dient te gebeuren op Europees en nationaal niveau. Belangrijke stappen zijn herziening van de DGS-richtlijn (2014/49/EU), de totstandkoming van een Europees DGS (EDIS) en het verbeteren van de nationale kaders. Substantiële stappen zijn nodig om alle trends en uitdagingen te adresseren.

- Tot slot de financiering waarbij 2024 het einde markeert van de opbouwperiode voor het Depositogarantiefonds. De komende jaren bereidt DNB zich voor op de overgang naar een steady state waarin het fonds op peil en de achtervangfinanciering passend moeten blijven.

Voor Depositogarantie Caribisch Nederland en Beleggerscompensatie zijn aparte ambities geïdentificeerd. Beide beschermingsregelingen staan de komende jaren in het teken van het versterken van regelgeving op het gebied van dekking (DGS-CN) als financiering (BCS). Ook streeft DNB voor beide taken naar het verbeteren van de organisatorische inrichting.

Nederlandse Depositogarantie

Missie

De Nederlandse Depositogarantie zorgt voor een adequate bescherming van gegarandeerde depositohouders dankzij een passend beschermingsniveau, operationale en financiële soliditeit van het DGS en voldoende publieksbekendheid. Dit verkleint het risico op bank runs en levert een bijdrage aan de afwikkelbaarheid van falende banken

Ambities

This block contains six white icons arranged in two rows of three. The top row features a shield with a checkmark, a shield with a Euro symbol, and two interlocking gears. The bottom row features a magnifying glass, a key with a gear, and a Euro banknote.

1 Missie en ambitie

Financiële beschermingsregelingen dragen bij aan consumentenbescherming en financiële stabiliteit, een voorwaarde voor duurzame economische welvaart. De Nederlandse Depositogarantie is hierbij de belangrijkste beschermingsregeling. Middels haar missie en ambities beoogt De Nederlandsche Bank zo goed en effectief mogelijk invulling te geven aan deze taken.

1.1 Taken

Een gezonde en vertrouwenwekkende financiële sector draagt bij aan duurzame economische welvaart en is een voorwaarde voor een inclusief financieel systeem. Door regelgeving en toezicht wordt gezorgd voor schokbestendigheid en wordt de kans verkleind dat instellingen zoals banken failliet kunnen gaan. Toch is dat niet uit te sluiten. Daarom zijn er financiële beschermingsregelingen die klanten beschermen tegen de gevolgen van faillissement. Zo wordt bijgedragen aan het noodzakelijke vertrouwen en financiële stabiliteit waarmee de duurzame economische welvaart kan materialiseren.

DNB is verantwoordelijk voor drie van deze financiële beschermingsregelingen: de Nederlandse Depositogarantie, de Depositogarantie voor Caribisch Nederland en Beleggerscompensatie.

Nederlandse Depositogarantie

De Nederlandse Depositogarantie is de wettelijke en automatische bescherming van geld op betaal- en spaarrekeningen bij Nederlandse banken tot EUR 100.000 per persoon, per bank. Wanneer een bank failliet gaat, krijgen klanten binnen zeven werkdagen weer toegang tot hun gegarandeerde geld. De Nederlandse Depositogarantie wordt uitgevoerd door DNB in samenwerking met het Depositogarantiefonds, dat verantwoordelijk is voor de financiering via premies aan kredietinstellingen.

Depositogarantie Caribisch Nederland

Sinds 2017 zijn inwoners van Bonaire, Sint Eustatius en Saba beschermd tot USD 10.000 per persoon per bank voor geld dat wordt aangehouden bij de lokale vestigingen van banken op deze drie eilanden. Ook deze depositogarantie wordt uitgevoerd door DNB.

Beleggerscompensatie

Beleggerscompensatie is de wettelijke en automatische bescherming van personen en kleine ondernemingen die gebruik maken van beleggingsdiensten. Deze beleggers maken aanspraak op een vergoeding tot EUR 20.000 per persoon, indien een instelling niet in staat is om de toevertrouwde gelden of financiële instrumenten te retourneren. DNB voert de beleggerscompensatie uit.

1.2 Missie

De missie voor de Nederlandse Depositogarantie vat samen wat DNB wil bereiken in de uitvoering van de Nederlandse Depositogarantie. Hoeksteen is daarbij de dubbele doelstelling van consumentenbescherming en financiële stabiliteit. Vanwege de kleinere taakomvang en vanwege de synergie die wordt gezocht in de taakuitvoering zijn geen separate missies opgesteld voor Depositogarantie Caribisch Nederland en Beleggerscompensatie.

Missie Nederlandse Depositogarantie (wat willen we bereiken?): De Nederlandse Depositogarantie zorgt voor een adequate bescherming van gegarandeerde depositohouders dankzij een passend beschermingsniveau, operationele en financiële soliditeit van het DGS en voldoende publieksbekendheid. Dit verkleint het risico op bankrups en levert een bijdrage aan de afwikkelbaarheid van falende banken.

1.3 Overkoepelende ambitie

Voor de financiële beschermingsregelingen heeft DNB in totaal acht deelambities geïdentificeerd voor de periode 2021 – 2024. Hiervan hebben zes deelambities betrekking op de Nederlandse Depositogarantie. De deelambities worden besproken in hoofdstuk 4 (Nederlandse Depositogarantie), hoofdstuk 5 (Depositogarantie Caribisch Nederland) en hoofdstuk 6 (Beleggerscompensatie). Bijlage 1 geeft een integraal overzicht inclusief de verbonden KPI's en streefwaarden. De deelambities komen samen in een overkoepelende ambitie.

Overkoepelende ambitie (hoe willen we dit bereiken?): Als uitvoerder van de Nederlandse Depositogarantie zorgt DNB voor een modern en kosteneffectief DGS dat niet alleen voldoet aan alle wettelijke eisen maar ook anticipeert op nieuwe ontwikkelingen. Dit levert zekerheid voor klanten en voor banken. Er is goede inbedding in de bredere DGS-organisatie. DNB gebruikt haar kennis en autoriteit als uitvoerder van het Nederlandse DGS om het Europese raamwerk te versterken en behaalt synergievoordelen in de inrichting van Beleggerscompensatie en een vertrouwenwekkend DGS voor Caribisch Nederland.

1.4 Samenhang

De missie en ambitie voor de financiële beschermingsregelingen, in het bijzonder de Nederlandse Depositogarantie, sluit aan op de organisatiebrede ambities zoals vastgelegd in de middellangetermijnstrategie van DNB (DNB2025) en de visie op maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO-visie 2019 – 2025). Aansluiting is er in het bijzonder op de volgende punten:

- Evenwichtige verhoudingen (DNB2025) – Vanuit de Nederlandse Depositogarantie ambieert DNB de totstandkoming van verbeterde Europese regelgeving (DGS-richtlijn) en een solide en uitvoerbaar EDIS dat onderdeel is van een Bankenunie waarin risicodeling gepaard gaat met risicoreductie zonder dat het één afhankelijk is van het ander.

- Digitaal (DNB2025) – DNB beschikt over een volwaardig geautomatiseerd uitkeringsproces waarmee depositohouders binnen zeven werkdagen weer toegang hebben tot gegarandeerd geld op betaal- en spaarrekeningen. DNB wenst in de regelgeving voor depositogarantie in te spelen op technologische innovaties binnen de sector en de opkomst van een meer divers ecosysteem voor betalen en sparen.
- Vertrouwen (DNB2025) – Publieksbekendheid met en vertrouwen in de Nederlandse Depositogarantie is een randvoorwaarde voor effectieve depositogarantie. Daarom ambieert DNB de publieksbekendheid met de Nederlandse Depositogarantie te verbeteren. Ook de initiatieven om de werkwijze voor depositogarantie beter aan te laten sluiten op anti-witwasregelgeving sluiten aan op deze ambitie.
- Inclusief economisch systeem (MVO-visie 2019 – 2025) – Depositogarantie is een randvoorwaarde voor een inclusieve financiële sector. DNB bestudeert periodiek in welke mate de reikwijdte en dekking van depositogarantie nog voldoende aansluit bij ontwikkelingen in de sector om de inclusiviteit te waarborgen.
- Toegankelijk betalingsverkeer (MVO-visie 2019 – 2025) – Door de bekendheid met depositogarantie onder specifieke deelgroepen te verbeteren wordt bijgedragen aan financiële educatie. DNB beschikt over een digitaal uitkeringssysteem waarop Nederlanders op een veilige en betrouwbare manier kunnen inloggen. Waar nodig beschikt DNB over terugvalopties om de toegankelijkheid van het uitkeringsmechanisme te ondersteunen.

2 Trends

De rol van de Nederlandse Depositogarantie wordt mede bepaald door trends in de financiële sector en de samenleving. Drie bepalende trends waar DNB in het kader van depositogarantie de komende jaren op wil anticiperen zijn de groei van het gegarandeerde spaargeld, de technologische vernieuwingen in de sector en het toenemend belang van publiek vertrouwen.

2.1 Steeds meer spaargeld beschermd

Sterke toename gegarandeerde deposito's

Sinds 1979 wordt spaargeld bij Nederlandse banken beschermd door depositogarantie. De huidige beschermingslimiet ligt sinds de financiële crisis van 2008-2009 op EUR 100.000 per persoon, per bank. Vanaf deze periode is er inzicht in de omvang van de gegarandeerde deposito's.

Waar in 2008 ongeveer EUR 360 miljard werd beschermd, is dit inmiddels ongeveer EUR 550 miljard (zie figuur 1). Ondanks de lage renteomgeving zijn de gegarandeerde deposito's over deze periode dus met meer dan 50% toegenomen. Dit komt neer op een gemiddelde jaarlijkse groei van iets minder dan 4%. In 2020 heeft een versnelling van de groei plaatsgevonden, gedreven door een met de Coronapandemie samenhangend spaaroverschot. Het is de verwachting dat de omvang van de gegarandeerde deposito's de komende jaren minstens op het huidige (hoge) niveau zal blijven en het doorzetten van het groeitempo ligt voor de hand. Dit heeft gevolgen voor de noodzakelijke omvang van het Depositogarantiefonds en, op termijn, wellicht ook de dekkingslimiet per persoon.

Ook het aantal rekeningen dat wordt beschermd door depositogarantie is in de afgelopen jaren toegenomen van ca. 52 miljoen (2008) naar ca. 56 miljoen (2020).

Dit is een beperkte stijging van minder dan 10%. Hierbij valt op dat het aantal rekeningen een meer grillig verloop heeft. Dit hangt samen met administratieve herstructureringen door individuele banken.

Dekkingspercentages nemen licht af

Gegeven dat er de afgelopen tien jaar een sterkere toename was van het gegarandeerde spaargeld dan het aantal rekeningen, is ook het gemiddelde bedrag per rekening toegenomen van EUR 7.080 (2009) naar EUR 9.740 (2020).

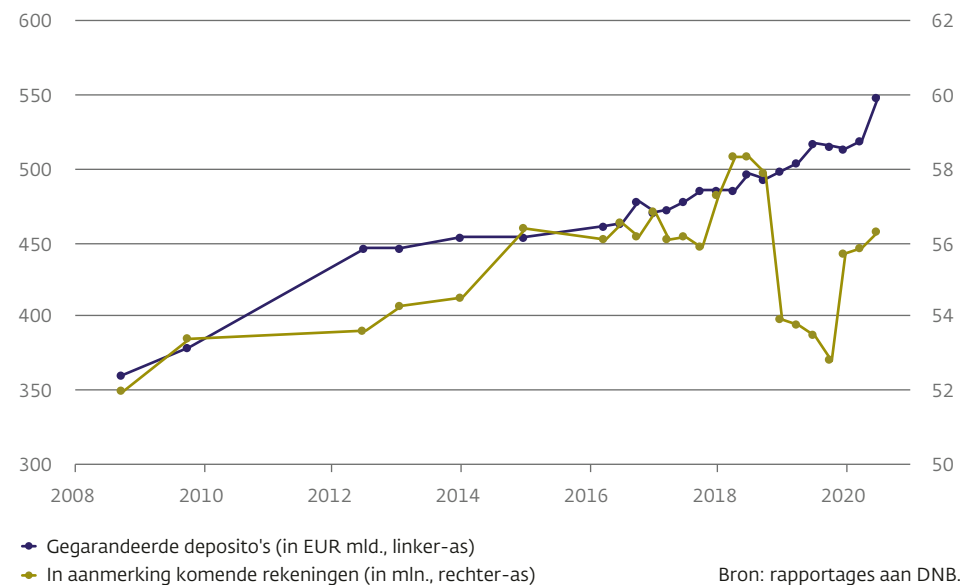
Het aantal bankrekeningen dat in aanmerking komt voor bescherming door depositogarantie en een saldo heeft boven de beschermingslimiet van EUR 100.000 is daarbij toegenomen van 696.000 in 2009 naar 1.254.000 in 2020. Dit is bijna een verdubbeling en is slechts in beperkte mate toe te schrijven aan de uitbreiding van de dekking naar grootzakelijke rekeninghouders in 2015. Het percentage rekeningen met een saldo onder EUR 100.000 is slechts beperkt gedaald van 98,7% naar 97,8% (2020).¹ 97,8% van de rekeningen genieten dus volledige bescherming en dat is nog steeds ruim boven internationale standaarden en in verhouding met Europese peers.

Kijkend naar de verhouding tussen de omvang van de voor depositogarantie in aanmerking komende deposito's (i.e., inclusief het saldo boven EUR 100.000) en de omvang van de gegarandeerde deposito's (i.e., waarbij rekening wordt gehouden met de dekkinglimiet van EUR 100.000) is sprake van een daling van dekkingpercentage van 78% (2009) naar 57% (2020). Overigens speelt de uitbreiding van de dekking naar grootzakelijke rekeninghouders in 2015 hier wel nadrukkelijker een rol in de daling.

¹ Merk hierbij op dat dit percentage slechts een proxy is voor het aantal rekeninghouders dat volledig beschermd is, omdat de bescherming door depositogarantie per persoon geldt en niet per rekening. Enerzijds betekent dat sommige gezamenlijke rekeningen boven 100.000 euro toch volledig beschermd zijn (bijvoorbeeld een en/of rekening met twee rekeninghouders en een saldo van 200.000 euro waarbij de rekeninghouders geen andere rekeningen bij deze bank hebben), anderzijds is het spaargeld op sommige rekeningen met een saldo onder 100.000 euro toch niet volledig beschermd (bijvoorbeeld een depositohouder die bij een bank een spaarrekening met een saldo van 100.000 euro heeft naast een betaalrekening bij diezelfde bank met een saldo van 50.000 euro).

² Zie EBA, 'Opinion of the European Banking Authority on the eligibility of deposits, coverage level and cooperation between deposit guarantee schemes', 8 Augustus 2019 (EBA-Op-2019-10).

Figuur 1 Ontwikkeling gegarandeerde deposito's en in aanmerking komende rekeningen (2008 – 2020)

De Nederlandse cijfers zijn daarbij vergelijkbaar met de ontwikkelingen op Europees niveau. In 2019 concludeerde de Europese Bankenautoriteit (EBA) dat eind 2017 er in de EU een volledige bescherming was voor 98% van de rekeningen en 61% van de in aanmerking komende deposito's beschermd waren.²

Tabel 1 Aantal banken naar omvang aantal rekeningen (2009 – 2020)

	2009	2014	2020
< 1.000 rekeningen	16	6	6
1.000 – 20.000	9	11	9
20.000 – 100.000	6	4	5
100.000 – 500.000	9	7	6
500.000 – 2 mln.	3	6	5
> 2 mln. rekeningen	5	4	4
Totaal	48	38	35

Dalend aantal deelnemende instellingen

Deelname aan de Nederlandse Depositogarantie is verplicht voor alle Nederlandse banken. De afgelopen jaren neemt het aantal instellingen gestaag af. Op geconsolideerd niveau is sprake van een daling van 48 banken in 2009 naar 35 banken in 2020 (zie tabel 1).

Hierbij valt op dat de daling het sterkst is onder de nichebanken met beperkte aantallen rekeningen (minder dan 1.000). Het aantal banken dat zich richt op retailklanten en waar hoge aantallen rekeningen worden aangehouden is meer stabiel gebleven. Het aantal banken met 500 duizend tot twee miljoen rekeningen is toegenomen van drie (2009) naar vijf (2020). Dit is een belangrijk aandachtspunt. Immers, in de veronderstelling dat de grootste banken (> twee miljoen rekeningen) altijd in resolutie zullen worden genomen wanneer zij (dreigen te) falen, zijn het juist de middelgrote banken die de grootste uitdaging voor het DGS vormen. Zowel qua uitvoerbaarheid (aantal rekeningen) als qua financierbaarheid (omvang gegarandeerde

deposito's). Samen met andere factoren is de draagkracht van het DGS daarom een belangrijke overweging in de vaststelling van resolutiestrategieën voor middelgrote banken.

Internationale dimensie nog altijd sterk

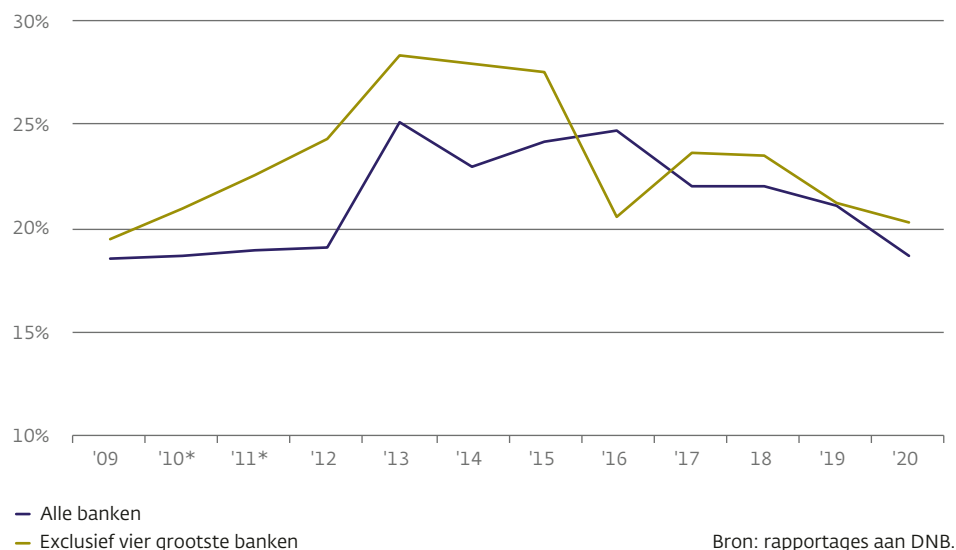
Nederlandse banken hebben een sterke internationale oriëntatie. Dit is relevant omdat bijkantoren van Nederlandse banken in de Europese Unie (en IJsland, Liechtenstein en Noorwegen in de Europese Economische Ruimte) onder de bescherming van de Nederlandse Depositogarantie vallen. Dit volgt op het principe van *home state control*.

Sinds 2009 ligt het aandeel van bijkantoren in de omvang van de gegarandeerde deposito's bij Nederlandse banken rondom de 20% (figuur 2). De afgelopen jaren is er een lichte afname van het percentage, met name omdat de omvang van binnenlandse deposito's stijgt terwijl de omvang van deposito's aangehouden bij EU-bijkantoren stabiliseert.

Relevant is dat het internationale karakter van het Nederlandse bankwezen verder strekt dan de vier grootbanken. Middelgrote en kleinere hebben zelfs een groter percentage gegarandeerde deposito's dat wordt aangetrokken via EU-bijkantoren.

Gegeven dit internationale karakter moet bij de uitvoering van de Nederlandse Depositogarantie rekening worden gehouden met de mogelijkheid dat ook uitgekeerd moet worden aan buitenlandse rekeninghouders. Voor bijkantoren wordt in dat geval gebruik gemaakt van de verplichte (home-host) samenwerking met buitenlandse DGS-organisaties. De benodigde internationale samenwerking is groot. Nederlandse banken hebben 56 bijkantoren in 19 landen (november 2020). Omgekeerd zijn er in Nederland 40 bijkantoren uit negen landen (november 2020). In totaal moet DNB met 24 andere DGS-organisaties (kunnen) samenwerken.

Figuur 2 Aandeel van EU-bijkantoren in omvang gegarandeerde deposito's bij Nederlandse banken (2009 – 2020)

Toelichting: * betreft schatting

2.2 Technologische vernieuwingen in de sector

Diversiteit in betaal- en spaardiensten neemt toe

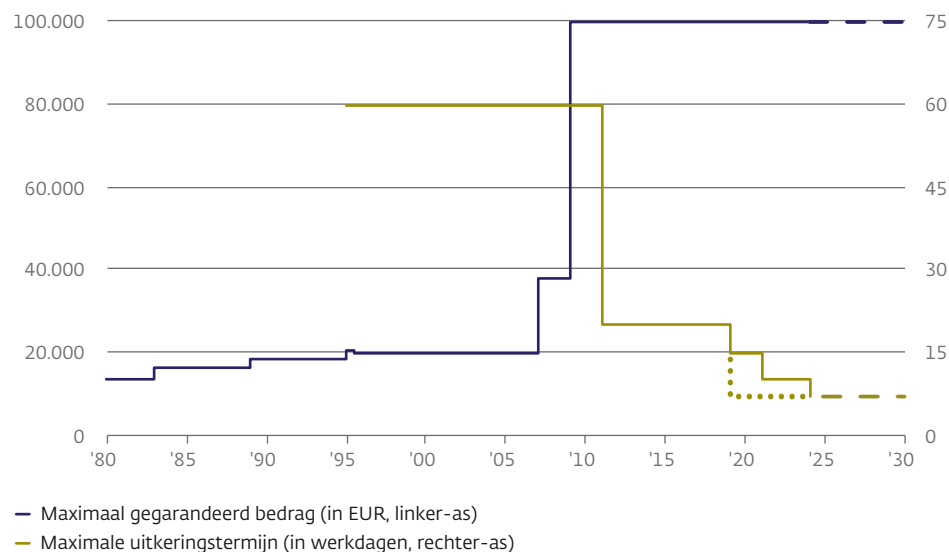
Technologische innovatie in de financiële sector (FinTech) heeft impact op het gebruik van betaal- en spaarrekeningen. Ook verandert het financiële landschap door de (verdere) opkomst van dienstverleners die opereren als betaalinstantie of elektronischgeldinstelling. Parallel doen centrale banken onderzoek naar de uitgifte van (Europees) digitaal centralebankgeld. De wijze waarop geld wordt aangehouden

– en in de toekomst kan worden aangehouden – is dus in beweging. Dit raakt uiteindelijk ook depositogarantie en de optimale vormgeving van bijbehorende regelgeving. Een voorbeeld zijn betaalinstanties. Wanneer klanten hier (tijdelijk) geld aanhouden wordt deze tegoeden in veel gevallen zeker gesteld op een gesegregeerde derdenrekening bij een bank. Via het derdenrekeningenbeleid worden deze tegoeden uiteindelijk beschermd door depositogarantie. Deze constructie waarborgt de veiligheid van klantgelden, zowel bij faillissement van de betaalinstantie (door segregatie op een derdenrekening) als bij faillissement van de bank (door depositogarantie). Tegelijkertijd keert de Nederlandse Depositogarantie bij faillissement uit aan individuele personen. Een faillissement van de bank kan zo de klantrelatie tussen gebruiker en betaalinstantie doorbreken.

Een ander voorbeeld zijn spaarintermediairs. Deze partijen brengen spaarders en banken uit verschillende landen samen. De Europese harmonisering van depositogarantie – dat wil zeggen, de zekerheid dat spaargeld overal tot EUR 100.000 is beschermd – is hierbij een belangrijk onderdeel van het bedrijfsmodel. Een toenemend gebruik van spaarintermediairs vergroot de grensoverschrijdende dimensie van depositogarantie.

Nederlandse consumenten die gebruik maken van een spaarintermediair worden beschermd door buitenlandse depositogarantiestelsels. Echter, de banken waar zij hun geld aanhouden zijn actief in Nederland op basis van grensoverschrijdende dienstverlening en niet op basis van een bijkantoor. Hierdoor geldt dat DNB, als uitvoerder van de Nederlandse Depositogarantie, geen rol heeft in informatieverstrekking en uitkering aan deze klanten mocht dat bij een faillissement nodig zijn. Bij de herziening van de Europese richtlijn voor depositogarantiestelsels in 2014 is slechts beperkt rekening gehouden met de vlucht die grensoverschrijdende dienstverlening door FinTech zou kunnen nemen.

Figuur 3 Ontwikkeling gegarandeerd bedrag en uitkeringstermijn (1980 – 2030)

Bancaire diensten altijd beschikbaar

Door technologische innovatie nemen ook de maatschappelijke verwachtingen aan het betalingsverkeer toe. Door de combinatie van bankieren apps op smartphones en instant payments verwachten consumenten dat rekeningen 24/7 (digitaal) toegankelijk zijn en transacties onmiddellijk zijn door te voeren. Wachttijden die tot voorkort nog acceptabel waren, zijn dat nu niet meer. Deze trend zal zich de komende jaren verder doorzetten.

Deze ontwikkeling stelt eisen aan de technologische slagkracht van depositogarantie. Figuur 3 geeft in dat verband een overzicht van de ontwikkeling die de

Nederlandse Depositogarantie sinds haar totstandkoming in 1979 heeft door- gemaakt. Waar in de beginjaren de nadruk uitsluitend lag op de dekkinglimiet, kwam in de jaren '90 ook aandacht voor de maximale uitkeringstermijn. Deze was vastgesteld op 3 maanden (ongeveer 60 werkdagen) maar kon verlengd worden. De financiële crisis leidde in 2008 tot een omslag: van een laag garantieniveau met lange uitkeringstermijn naar een hoog garantieniveau met een korte uitkeringstermijn.

Uiterlijk in 2024 moet de Nederlandse Depositogarantie in staat zijn om te kunnen uitkeren binnen 7 werkdagen na het falen van een bank. Wettelijk gebeurt dit op basis van kleine stapjes, waarbij eerst vanaf 2021 een uitkeringstermijn van 10 werkdagen geldt. Sinds 2019 is het uitkeringsstelsel van DNB echter al zodanig ingericht dat een uitkering binnen 7 werkdagen mogelijk is.

Op dit moment wordt op Europees niveau nog niet nagedacht over een verdere verkorting van de uitkeringstermijn na 2024, bijvoorbeeld van 7 werkdagen naar 7 dagen. Het is echter belangrijk om tijdig hierover na te denken, anticiperend op een verdere toename van de maatschappelijke verwachting dat het bancaire systeem altijd toegankelijk is.

Individuele klantbeelden worden complexer

Om een korte uitkeringstermijn mogelijk te maken werkt de Nederlandse Depositogarantie op basis van een gestandaardiseerd Individueel Klantbeeld (IKB). Het IKB is de overkoepelende weergave van alle rekeningen behorende bij een persoon. Banken zorgen dat zij te allen tijde het IKB kunnen aanleveren en werken aan een zo hoog mogelijke datakwaliteit. Zo kan DNB aan zoveel mogelijk depositohouders snel een vergoeding beschikbaar stellen als een bank failliet gaat.

De toenemende complexiteit van financiële dienstverlening die zich onder andere uit in het gebruik van derdenrekeningen en grensoverschrijdende dienstverlening, heeft ook weerslag op de informatie in het IKB. Zo kan financiële innovatie bijvoorbeeld

ook de mogelijkheden vergemakkelijken om aanvullende rekeningen te openen (zelfs binnen enkele seconden) en om gezamenlijke rekeningen op te zetten met meerdere personen. Dit alles maakt IKB's complexer.

2.3 Toenemend belang van publiek vertrouwen

Gemiddelde bekendheid met depositogarantie

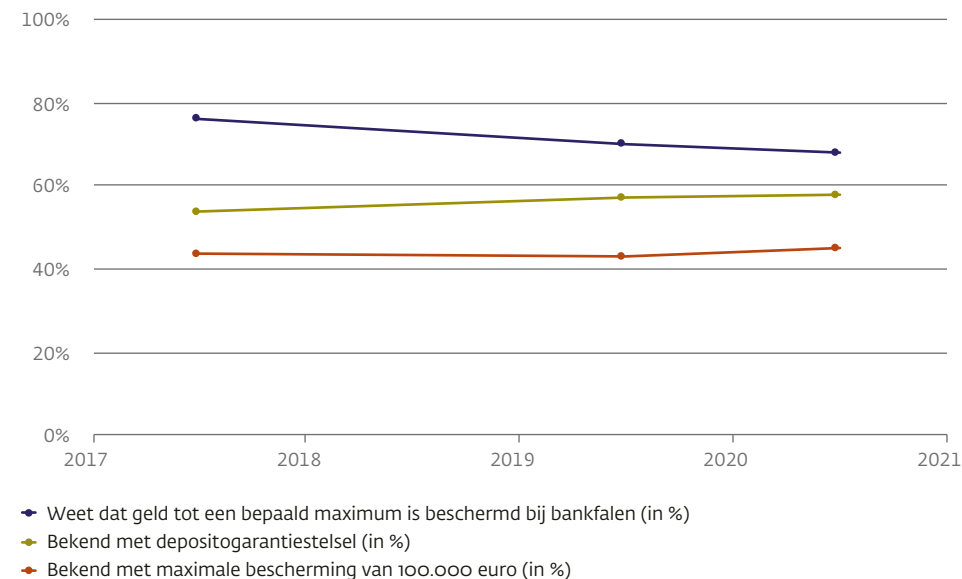
Publiek vertrouwen is een voorwaarde voor het functioneren van banken. Om een bankrun tegen te gaan is het daarbij belangrijk dat spaarders bekend zijn met depositogarantie. Sinds 2017 meet DNB periodiek de bekendheid met Nederlandse Depositogarantie. Daarbij valt op dat er sinds 2017 een daling is van het aantal Nederlanders dat weet dat geld tot een bepaald maximum is beschermd bij een bankfaillissement (van 76% in 2017 naar 68% in 2020). De bekendheid in algemene zin met depositogarantie (58% in 2020) en de maximale bescherming van EUR 100.000 (44% in 2020) is redelijk stabiel.

Sinds de financiële crisis zijn hervormingen in de sector erop gericht om te voorkomen dat falende banken met publiek geld gered moeten worden. Dit is mogelijk geworden door de combinatie van een solide DGS, heldere afwikkelingsplannen voor banken en adequate resolutiebevoegdheden. Tegelijkertijd neemt het belang van realistische verwachtingen in de financiële sector en publiek vertrouwen in depositogarantie hierdoor toe. Dit geeft aanleiding om te werken aan het vergroten van de publieksbekendheid met depositogarantie, in de wetenschap dat grotere publieksbekendheid bijdraagt aan een stabiliserende werking.

Coronacrisis vergroot aandacht voor financiële zekerheid

Een substantieel aantal Nederlanders is zich tijdens de coronacrisis in 2020 zorgen gaan maken over de gevolgen voor hun financiën (44%). Door de coronacrisis letten sommigen meer op hun geld (40%), willen zij beter weten hoe hun geld op de bank

Figuur 4 Ontwikkeling publieksbekendheid depositogarantie (2017 – 2020)

Bron: Onderzoeksuitkomsten Kantar Public (2017, 2019 en 2020).

is beschermd (21%) en maken zij zich meer zorgen over de veiligheid van het geld op de bank (14%).

Omdat de gevolgen van de coronacrisis ook de komende jaren nog kunnen doorwerken, is het belangrijk om hiermee rekening te houden in de publieksvoorlichting over de Nederlandse Depositogarantie.

Behoud van inclusieve financiële sector

Een inclusief financieel systeem draagt bij aan duurzame welvaart. De Nederlandse Depositogarantie speelt hierin een belangrijke rol. Het geeft spaarders immers de zekerheid dat het geld op betaal- en spaarrekeningen bij de bank veilig is. En spaarders hoeven zich daarvoor dus niet te verdiepen in de soliditeit van een bank.

Om de inclusiviteit van het financieel systeem te waarborgen is het daarvoor wel belangrijk dat er binnen alle groepen van de samenleving voldoende bekendheid is met depositogarantie. Dat is echter nog niet het geval. Zo valt op dat de bekendheid met Nederlandse Depositogarantie onder lager opgeleiden en jongeren substantieel lager ligt dan onder hoger opgeleiden en ouderen. Via gerichte publieksvoorlichting en financiële educatie kan de bekendheid onder deze doelgroepen vergroot worden.

3 Uitdagingen

De komende jaren vindt afronding plaats van de versterkingen aan het DGS-raamwerk dat in 2015 is geïntroduceerd. Zo bereikt het depositogarantiefonds in 2024 haar doelomvang. Een nieuwe uitdaging hangt samen met het vervolmaken van de Europese Bankenunie, in het bijzonder de rol van depositogarantie daarbinnen. Tegelijkertijd moet gewerkt worden aan het verder verbeteren van het regelgevend kader, in het bijzonder de aansluiting op anti-witwas regelgeving.

3.1 Bestendigen financiële slagkracht

Fondsopbouw op peil houden

Sinds 2016 wordt in lijn met Europese regelgeving een depositogarantiefonds (DGF) opgebouwd, waardoor direct middelen beschikbaar zijn om DGS-uitkeringen te financieren. Het fonds dient in 2024 een omvang te bereiken van 0,8% van de gegarandeerde deposito's. Daartoe dragen banken op kwartaalbasis risicogewogen premies af aan het DGF. Ook na het bereiken van het doelvermogen in 2024 moet het fonds op peil blijven. In 2020 is het fonds halverwege het groeipad (zie figuur 5).

Borgen van achtervangfinanciering

DNB kan buitengewone bijdragen innen bij banken als het DGF constateert dat de ex ante middelen ontoereikend zijn wanneer het DGS geactiveerd wordt. Medio 2018 is de mogelijkheid om voorschotten te heffen op de buitengewone bijdragen geïntroduceerd in de Nederlandse regelgeving.

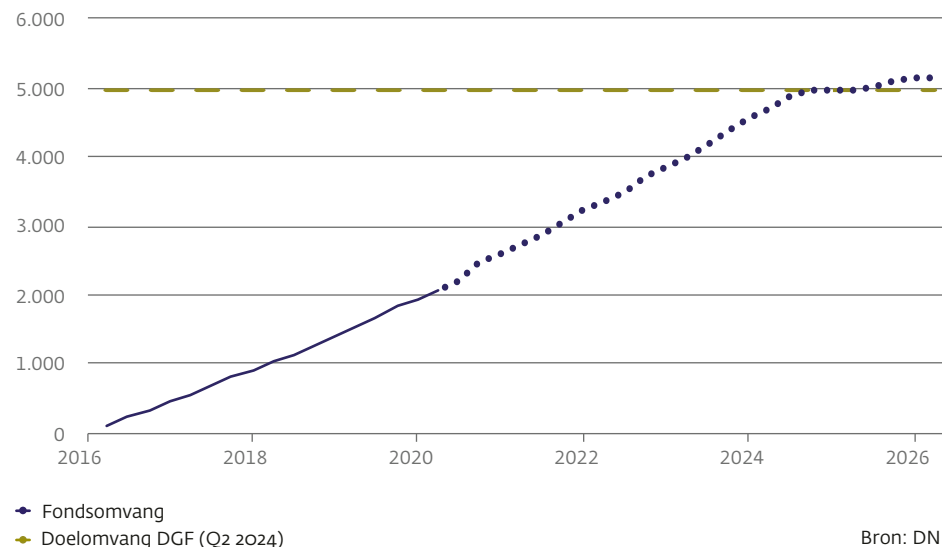
Naast de mogelijkheid om buitengewone bijdragen te innen moet de Nederlandse Depositogarantie ook beschikken over alternatieve financieringsbronnen zodat DGS-vergoedingen binnen de gestelde uitkeringstermijn kunnen worden uitkeerd.

Figuur 5 Omvang depositogarantiefonds (2016 – 2026)

In EUR mln. (fondsomvang na Q1 2020 gebaseerd op geprojecteerde groei gegarandeerde deposito's)

Bron: DNB.

Toelichting: De geprojecteerde groei vanaf Q2 2020 baseert zich op een onderliggende tijdelijke hoge groei van gegarandeerde deposito's gedurende de resterende kwartalen van 2020 en vanaf 2021 op groeicijfers die gelijk zijn aan de gemiddelde groei per kwartaal over de periode 2016-2019. Na het bereiken van de doelomvang groeit de absolute fondsomvang door om de relatieve fondsomvang op peil te houden (op 0,8% van de gegarandeerde deposito's)

Om de financieringscapaciteit van het fonds te versterken, heeft het DGF in 2018 een kredietfaciliteit van EUR 3 miljard afgesloten bij een consortium van vier Nederlandse banken. De vijfjarige looptijd van de kredietfaciliteit is in 2020 door het DGF met één jaar verlengd naar 2024, het jaar waarin de fondsopbouw moet zijn voltooid.

Met de kredietfaciliteit en de mogelijkheid om voorschotten op buitengewone bijdragen te heffen, is de financieringscapaciteit van het fonds toereikend voor een DGS-uitkering in ruim driekwart van de gevallen dat een (enkele) Nederlandse bank failliet gaat.³ In het uiterste geval, waarin ook met de kredietfaciliteit onvoldoende middelen kunnen worden gemobiliseerd, kan de Minister van Financiën om een overbruggingskrediet worden verzocht.

Waarborgen van adequate risicoweging

Sinds 2016 dragen banken ieder kwartaal premies af aan het DGF. De helft van de bijdrage wordt bepaald aan de hand van een risicoweging van alle deelnemende banken. Risicoweging maakt het stelsel eerlijker en geeft banken een prikkel om minder risico te nemen. Om te waarborgen dat de risicoweging een juiste reflectie is van het risico dat banken meebrengen voor het DGS, zorgt DNB voor een periodieke evaluatie, en waar nodig herkalibratie, van de onderliggende methodiek.

Inzetbaarheid van DGS-financiering

De financiële slagkracht van het depositogarantiefonds is een factor die meegewogen wordt in de totstandkoming van de afwikkelingsstrategieën die DNB als nationale resolutieautoriteit opstelt. Daarbij is er ook een mogelijkheid om DGS-middelen in te zetten voor (gedeeltelijke) financiering van resolutie-instrumenten, wanneer hiermee kan worden bewerkstelligd dat spaarders toegang tot hun deposito's houden. Een voorbeeld is een partiële 'overdracht van onderneming' waarbij deposito's (eventueel samen met activa) in resolutie worden verkocht aan een andere bank. Op deze manier kan een eventuele kritieke functie worden doorgezet.

Op Europees niveau wordt nagedacht over verdere invulling van het instrumentarium voor de afwikkeling van middelgrote banken. Daarbij is bijzondere aandacht

³ Daarbij geldt dat een aantal banken niet in faillissement zal worden afgewikkeld, maar in geval van bankfalen de toepassing van resolutie-instrumenten is voorzien. Voor de meeste banken met een faillissementsstrategie is het DGF in staat voldoende middelen beschikbaar te stellen (zie Jaarverslag 2019 Depositogarantiefonds).

voor de reeds bestaande mogelijkheid om DGS-middelen in te zetten voor alternatieve maatregelen in faillissement (een instrument dat in praktische zin gelijkenissen vertoont met de bovengenoemde partiële overdracht van de onderneming. Aanpalend wordt op Europees niveau ook gesproken over een eventuele herziening van de crediteurenhiërarchie en de huidige superpreferentie voor gegarandeerde deposito's om de inzet van DGS-financiering makkelijker te maken.

3.2 Vervolmaken Bankenuie en Europese samenwerking

EDIS tot stand laten komen

Om het vertrouwen in banken te herstellen en als antwoord op het doorbreken van de spiraalwerking tussen overheden en banken is de Europese bankenuie opgericht. Het principe van de bankenuie bestaat uit drie pijlers: gemeenschappelijk toezicht, een gemeenschappelijk afwikkelingsmechanisme en een Europees DGS. Waar de eerste twee pijlers al langere tijd van kracht zijn, wordt over het Europees DGS nog altijd onderhandeld.

De Europese Commissie heeft het voorstel voor een *European Deposit Insurance System* (EDIS) in 2015 gepubliceerd. EDIS dient daarbij niet ter vervanging van nationale DGS'en, maar tilt de financiering binnen de bankenuie naar een gezamenlijk niveau. Dit kan in principe de financiële slagkracht van DGS'en vergroten en creëert een vorm van gemeenschappelijke risicodeling tussen alle banken binnen de bankenuie.

Het aantoonbaar terugdringen van risicoverschillen tussen lidstaten – bijvoorbeeld door het aanpakken van niet-presterende leningen op bankbalansen en het verbeteren van de gelijkwaardigheid tussen afwikkelingskaders voor kleinere en middelgrote banken – wordt nog altijd als voorwaarde beschouwd voor de totstandkoming van EDIS. Indien EDIS daadwerkelijk wordt ingevoerd, vloeien de middelen uit het nationale Depositogarantiefonds naar een gezamenlijk Europees fonds. In dat geval is het van belang om ook de alternatieve financieringsbronnen zoveel mogelijk

op Europees niveau te regelen. Door het delen van liquiditeit en risico's kan EDIS het vertrouwen in DGS'en en daarmee de bankenuie verder bestendigen.

Werken aan DGS-richtlijn

De Europese DGS-richtlijn harmoniseert de belangrijkste kenmerken van nationale depositogarantiestelsels en zorgt er daarmee voor dat er een gelijkwaardige bescherming is voor alle depositohouders in de Europese Unie.

De DGS-richtlijn zal de komende periode worden herzien. De EBA heeft in opdracht van de Europese Commissie in 2019-2020 drie opinies over de DGS-richtlijn gepubliceerd. De EBA-opinies bevatten tezamen meer dan tachtig aanbevelingen waarmee het Europese DGS-raamwerk kan worden verbeterd. Voorbeelden zijn betere informatieverstrekking aan depositohouders in normale tijden en tijdens uitkeringsituaties, meer transparantie over de financiële middelen van het DGS en verdere harmonisatie van specifieke regels zoals de bescherming van tijdelijk hogere deposito's en derdenrekeningen.

Naast voorstellen om de DGS-richtlijn op een aantal punten te wijzigen, stelt EBA voor om een aantal belangrijke bepalingen ongewijzigd te laten, bijvoorbeeld de maximale dekking (EUR 100.000 per persoon per bank) en de minimale doelomvang voor het DGF (0,8% van de gegarandeerde deposito's).

De Europese Commissie werkt op basis van de drie EBA-opinies aan een voorstel voor de herziening van de DGS-richtlijn, dat in 2021 wordt verwacht.

Versterken samenwerking tussen DGS-organisaties

Indien de Nederlandse Depositogarantie moet overgaan tot uitkering voor een Nederlandse bank met een bijkantoor in een andere EU-lidstaat, dient DNB (als 'home DGS') samen te werken met het lokale DGS in die lidstaat ('host DGS'). Deze verplichte samenwerking is vastgelegd in de herziene DGS-richtlijn.

Hoewel de Nederlandse Depositogarantie in dit geval verantwoordelijk blijft voor het vaststellen en financieren van de vergoeding, wordt de communicatie en daadwerkelijke uitkering aan depositohouder uitgevoerd door het host DGS in de lidstaat. Omgekeerd kan DNB ook als host DGS acteren voor bijkantoren van Europese banken in Nederland. Deze home-host samenwerking is van groot belang voor DNB vanwege het sterke internationale karakter van de Nederlandse bankensector (zie paragraaf 2.1).

Uitdaging op dit terrein is dat de samenwerking tussen DGS-organisaties nog altijd versterkt moet worden. Het gaat daarbij zowel om kwantiteit (het aantal DGS-organisaties in andere lidstaten waar DNB mee moet samenwerken) als om kwaliteit (het verdiepen van de samenwerking door gezamenlijke procesbeschrijvingen en testen).

3.3 Streng op financieel-economische criminaliteit

Bestrijden van witwassen en terrorismefinanciering

Regelgeving schrijft voor dat deposito's uit hoofde van transacties in verband waarmee een strafrechtelijke veroordeling is uitgesproken wegens het witwassen van geld zijn uitgesloten van uitbetaling door het DGS. Diverse casussen in Europese lidstaten in de afgelopen jaren hebben een toenemend aantal vraagstukken aan het licht gebracht op het gebied van het witwassen van geld en terrorismefinanciering (*anti-money laundering and the countering of the financing of terrorism, AML/CFT*) bij bankfalen en DGS-uitkeringen.

Indien een bank serieus tekortschiet in de naleving van de AML/CFT-eisen, en vervolgens omvalt, creëert dit een uitdaging voor het DGS dat de taak heeft tijdig en juist uit te keren aan depositohouders. De casuïstiek heeft aangetoond dat een betere aansluiting nodig is tussen het DGS-uitkeringsproces en bijbehorende bevoegdheden (zoals vastgelegd in regelgeving) en het AML/CFT raamwerk. Daarom wordt op Europees niveau gewerkt aan verbetering van de wijze waarop de AML- en DGS-regelgeving op elkaar aansluiten.

Belangrijke wijzigingen waar in dit kader op wordt aangestuurd zijn een verbeterde samenwerking en informatiedeling tussen AML-autoriteiten en het DGS. Ook in de communicatie met depositohouders is ruimte voor verbetering, met inachtneming van de 'no tipping-off' AML-principes. Daarnaast moet de AML/CFT dimensie worden meegenomen in het IKB en de wijze waarop DNB controles uitvoert op de kwaliteit van de data.

Inpassing in uitkeringsprocessen

Antwoorden op het toenemend aantal vraagstukken op het gebied van AML/CFT bij DGS-uitkeringen dienen ook te worden gevonden in de inrichting van het DGS-uitkeringsproces door DNB.

Een concrete uitdaging vormt de afweging tussen het inbouwen van extra controles en het kunnen behouden van een tijdige uitkering. Samenwerking met AML-autoriteiten en afstemming over de rolverdeling met dergelijke partijen voorafgaand aan een uitkerings situatie zijn hiervoor cruciaal. Daarnaast kan een oplossing worden gevonden in het borgen van traceerbaarheid van DGS-uitkeringen in het uitkeringsproces.

4 Activiteiten

DNB is samen met het Depositogarantiefonds verantwoordelijk voor het Nederlandse Depositogarantiestelsel. Mede ingegeven door de trends en uitdagingen geeft DNB in de periode 2021-2024 concrete invulling aan deze taak door de volgende activiteiten te ontplooiën op het gebied van het uitkeringsproces, het toezicht op DGS-verplichtingen voor banken, de publieksbekendheid met depositogarantie, het crisismanagement, beleid en financiering.

DNB heeft op elk van deze deelonderwerpen een ambitie die bijdraagt aan de overkoepelende ambitie voor de Nederlandse Depositogarantie (zie hoofdstuk 1). Voor iedere ambitie zijn indicatoren en bijbehorende streefwaarden opgesteld. Een totaaloverzicht van ambities en key indicatoren is weergegeven in bijlage 1.

4.1 Uitkeringsproces

Ambitie: Alle depositohouders beschikken tijdig en op veilige wijze over hun geld na faillissement van een Nederlandse bank, zowel in binnen- als buitenland.

DNB beschikt over een geautomatiseerde uitkeringsapplicatie waarmee depositohouders binnen 7 werkdagen toegang kunnen krijgen tot hun geld na faillissement van een bank, zowel in binnen- als buitenland. Bij faillissement van een bank kan de applicatie op basis van het IKB-bestand de vergoedingen per persoon vaststellen. Depositohouders van de failliete bank kunnen inloggen op een speciaal webportaal om het besluit in te zien en een nieuw bankrekeningnummer door te geven waarop de vergoeding wordt uitgekeerd. Voor depositohouders van een bijkantoor van een Nederlandse bank in een andere Europese lidstaat wordt gebruik gemaakt van het

uitkeringsproces van de DGS-organisatie in de betreffende lidstaat (host DGS). DNB verstrekt hierbij de betaalopdracht en de benodigde gegevens. Het DGF verstrekt de financiële middelen voor uitbetaling van de vergoedingen.

Gezien het internationale karakter van de Nederlandse bankensector is het van belang dat DNB zich voorbereidt op een grensoverschrijdende uitkerings situatie. Daarom maakt DNB afspraken met DGS-organisaties in andere Europese landen. In 2017 is DNB toegetreden tot de multilaterale samenwerkings-overeenkomst van het European Forum of Deposit Insurers (EFDI). Aanvullend hieraan stelt DNB bilaterale samenwerkingscontracten op met belangrijke partner DGS-organisaties in Europa. Op technisch vlak wordt de functionaliteit voor home-host samenwerking verder geïntegreerd in de uitkeringsapplicatie.

KPIs en streefwaarden 2024

- **Snelheid en kwaliteit DGS-uitkering** – Operationele testen laten zien dat DNB vergoedingen binnen zeven werkdagen op juiste en veilige wijze beschikbaar kan stellen.
- **Aantal bilaterale samenwerkingsafspraken** – Er zijn bilaterale samenwerkingsafspraken gemaakt en home-host testen uitgevoerd met DGS-organisaties uit alle lidstaten waar bijkantoren actief zijn van Nederlandse banken met een faillissementsstrategie en alle lidstaten van waaruit banken met bijkantoor actief zijn in Nederland.

Activiteiten en resultaten 2021-2024

- De komende jaren zal DNB de uitkeringsapplicatie verder ontwikkelen. Zo wordt de toegankelijkheid en de toegang tot de applicatie verbeterd en het proces voor afhandeling van claims gedigitaliseerd. Daarnaast dient de applicatie onderhouden te worden. Aandachtspunten daarbij zijn technologische vernieuwingen en de hoge eisen aan informatiebeveiliging. Hiermee wordt ingespeeld op de

trends van innovaties binnen de sector en de toenemende maatschappelijke verwachting dat financiële dienstverlening te allen tijde beschikbaar is.

- Met het oog op de herziening van de DGS-richtlijn en de eventuele verwezenlijking van EDIS zullen toekomstige wijzigingen in regelgevingen ook leiden tot aanpassingen in de uitkeringsapplicatie.
- Door het regelmatig uitvoeren van operationele testen zal DNB toetsen of het uitkeringsproces zodanig is ingericht dat vergoedingen binnen zeven werkdagen op een juiste en veilige wijze beschikbaar gesteld kunnen worden (zie ook paragraaf 4.4).
- Uitgangspunt is om in de rol van home DGS bilaterale afspraken te maken met DGS-organisaties uit alle lidstaten waar bijkantoren actief zijn van Nederlandse banken met een faillissementsstrategie. Ook in de rol van host DGS maakt DNB afspraken met DGS-organisaties uit alle lidstaten van waaruit banken met een bijkantoor actief zijn in Nederland. DNB wil dit proces uiterlijk in 2022 afronden.
- In aanvulling blijft DNB samen met Europese partners werken aan de praktische vertaling van deze contracten naar technische specificaties voor de uitkeringsapplicatie en procesafspraken waarin het gezamenlijke uitkeringsproces is vastgelegd. DNB doet dit zowel in bilateraal verband als in multilateraal verband binnen EFDI.

4.2 Toezicht op DGS-verplichtingen van banken

Ambitie: Alle banken zijn in staat tijdig een kwalitatief goed IKB-bestand aan te leveren en leveren correcte informatie over het DGS aan klanten.

Op basis van de herziene DGS-richtlijn heeft DNB in 2017 DGS regelgeving geïnitieerd om de verkorting van de uitkeringstermijn naar zeven werkdagen mogelijk te maken. De belangrijkste component is het Individueel Klantbeeld (IKB). De Beleidsregel IKB schrijft voor dat banken dienen te zorgen dat zij te allen tijde het IKB kunnen aanleveren met een zo hoge mogelijke kwaliteit. Banken hebben de afgelopen jaren

Tabel 2 Streefwaarden tijdigheid en kwaliteit IKB-bestand banken

	2020	2021	2022	2023
Tijdigheid				
Aanlevering aan DNB zonder blokkering	3 werkdagen	3 werkdagen	3 werkdagen	3 werkdagen
Kwaliteit				
% IKBs dat voldoet aan automatische controles	60%	80%	90%	95%
Minimale fout-vermindering	20%	20%	20%	20%

Bron: Beoordelingskader voor toezicht op naleving vereisten Beleidsregel Individueel Klantbeeld (april 2020).

gewerkt aan de implementatie van de IKB-regelgeving in hun systemen en processen, een proces dat de komende jaren zal worden afgerond. Daarna is het van belang dat banken in staat blijven een tijdig en juist IKB aan te leveren aan DNB. DNB monitort deze ontwikkelingen en doet dit aan de hand van een beoordelingskader dat in april 2020 is gepubliceerd. Het beoordelingskader beschrijft de indicatoren waarmee de mate waarin banken voldoen aan de IKB-regelgeving (zie enkele belangrijke indicatoren in tabel 2) inzichtelijk wordt. Hierbij is een groeipad tot 1 januari 2024 vastgesteld.

De andere DGS-verplichting die van toepassing is op banken is informatievoorziening rondom het DGS. Volgens de herziene DGS-richtlijn zijn banken verplicht informatie te verstrekken over het DGS aan huidige en potentiële klanten. De Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) heeft in overleg met DNB documentatie opgesteld die invulling geeft aan deze verplichting (2016). De documentatie bevat een lijst van manieren waarop banken informatie kunnen verstrekken aan klanten en de standaardversie van het Informatieblad depositogarantiestelsel. Daarbij verstrekken banken informatie over het DGS via vier hoofdkanalen: (i) algemene informatie op de

website van de bank, (ii) bij productinformatie aan potentiële klanten, (iii) informatie op het rekeningafschrift en (iv) de jaarlijkse verstrekking van het informatieblad. DNB gaat in 2021 van start met een actieve publieksvoorlichting over depositogarantie, die een stap verder gaat dan de wettelijke informatieverplichtingen door banken. DNB ziet deze twee stromen als complementair, en zal de komende jaren het toezicht op de wettelijke informatieverstrekking door banken aanscherpen.

KPIs en streefwaarden 2024

- **Kwaliteit en tijdigheid van IKB-bestanden** – De IKB-aanleveringen van banken voldoen aan de criteria en streefwaarden in het beoordelingskader.
- **Kwaliteit van informatieverstrekking banken** – DNB-onderzoek toont aan dat meer dan 90% van alle banken compliant zijn met de wettelijke informatieverplichtingen.

Activiteiten en resultaten 2021-2024

- Het streven is dat banken per 1 januari 2024 een tijdig en volledig IKB-bestand kunnen aanleveren, waarbij 100% juiste IKB's zo dicht mogelijk wordt benaderd. Het beoordelingskader beschrijft een groeipad voor de komende jaren.
- De toezichtaanpak van DNB bestaat uit twee pijlers. De eerste pijler is het minimaal jaarlijks opvragen en beoordelen van het IKB-bestand van een bank. Voor de beoordeling van de beheersing van het IKB-systeem van een bank maakt DNB gebruik van de periodieke oordeelsvorming door de interne accountantsdienst (IAD) en externe accountant (tweede pijler). Het uitgangspunt voor het toezicht door DNB is de mate waarin DNB tijdig de juiste DGS-vergoeding kan vaststellen en uitbetalen.
- DNB zal in 2022 en 2024 onderzoek doen naar de compliance van banken met de wettelijke informatieverplichtingen, waarbij niet alleen het bestaan maar ook de kwaliteit van de informatievoorziening wordt gecontroleerd.

4.3 Vergroten publieksbekendheid met de Nederlandse Depositogarantie

Ambitie: De hoge mate van bekendheid met het DGS verkleint de kans op een bankrun.

Het vergroten van de publieksbekendheid is een zelfstandige ambitie binnen de taakuitvoering van de Nederlandse Depositogarantie omdat het een randvoorwaarde is voor de effectiviteit van depositogarantie. Publieksbekendheid dient ertoe klanten in voldoende mate kennis te geven van het bestaan en de kenmerken van het DGS, mede om te waarborgen dat het publiek de juiste verwachtingen heeft van de beschermende werking. In paragraaf 2.3 is aan de orde gekomen dat er ruimte is voor verbetering.

In 2019 heeft DNB doelstellingen bepaald voor het vergroten van de publieksbekendheid (zie tabel 3). Deze doelen dienen eind 2022 behaald te worden. Dit is dan ook het moment om de mate waarin de doelstellingen zijn behaald te evalueren, op dat moment kan het voorlopige ambitieniveau voor 2024 definitief worden vastgesteld.

DNB start begin 2021 met actieve publieksvoorlichting over de Nederlandse Depositogarantie. Kern van de strategie is een aanpak bestaande uit drie pijlers. Ten eerste zorgt DNB voor een verbeterde en meer toegankelijke ontsluiting van informatie over depositogarantie via de eigen website. Deze informatie is ook te bereiken via www.depositogarantie.nl. Ten tweede werken DNB en de banken aan geharmoniseerde informatieverstrekking door basisteksten ter beschikking te stellen. Bankieren kunnen deze informatie facultatief gebruiken. Ten derde start DNB met actieve voorlichting via sociale media. Hierbij richt DNB zich initieel op de doelgroepen waar de bekendheid met depositogarantie het laagst is.

Tabel 3 Doelstellingen publieksbekendheid Nederlandse Depositogarantie (2019 – 2024)

	2019 (huidig)	2022 (ambitie)	2024 (voorlopige ambitie)
Hoofddoelstelling			
Bekendheid met het DGS	58%	65%	70%
Subdoelstellingen			
Bekendheid met EUR 100.000	44%	55%	Te bepalen
Per persoon per bank	Niet bekend	35%	Te bepalen
Uitkeringstermijn	Nihil	25%	Te bepalen
Vergoedingsprocedure niet complex	Niet bekend	30%	Te bepalen

Bron: Vergroten Publieksbekendheid Depositogarantie (februari 2019).

KPIs en streefwaarden 2024

- **Bekendheid depositogarantie** – 70% van het Nederlandse publiek is bekend met depositogarantie.
- **Duidelijkheid informatie** – Nederlanders geven minimaal het cijfer '8' voor de duidelijkheid van informatie.

Activiteiten en resultaten 2021-2024

- Start met actieve publieksvoorlichting in 2021 via nieuwe website, het aanbieden van een toolkit voor banken met standaardmateriaal en actieve voorlichting via sociale media.
- In 2021 werkt DNB verder aan 'fase 2' van het vergroten van de publieksbekendheid met de Nederlandse Depositogarantie door het verder stroomlijnen en beter laten aansluiten van de verplichte informatieverstrekking over het DGS. DNB ambieert om de nieuwe standaarden vanaf 2022 te laten gelden.

- De actieve voorlichting en het verbeteren van de informatieverstrekking heeft een permanent karakter. In 2022 zal DNB evalueren in welke mate de doelstellingen middels de huidige aanpak zijn behaald.

4.4 Crisismanagement

Ambitie: DNB is organisatorisch in staat om op beheerste wijze uitvoering te geven aan uitkeringen onder het DGS.

In het geval een bank failliet gaat en het DGS wordt geactiveerd, moet de DGS-crisisorganisatie als een goed geoliede machine werken en dient DNB organisatorisch in staat te zijn om op beheerste wijze uitvoering te geven aan uitkeringen onder het DGS. Daarom werkt DNB voortdurend aan de veerkracht van de DGS-uitvoeringsorganisatie, door middel van het regelmatig uitvoeren van crisisoefeningen, het versterken en onderhouden van het uitkeringssysteem en het borgen van een effectieve samenwerking met interne en externe stakeholders.

De uitvoering van reguliere testen om de werking van het uitkeringssysteem te toetsen is van belang voor het onderhoud van de systemen en processen. Aanvullend voert DNB regelmatig crisisoefeningen (DGS-stresstesten) uit, waarbij de operationele en financieringscapaciteiten worden getest. Onderdeel hiervan zijn ook de testen van IKB-bestanden van banken en de samenwerking met buitenlandse DGS-organisaties in het kader van Europese home-host samenwerking.

Bij de uitvoering van crisisoefeningen streeft DNB enerzijds naar goede beoordelingen die vertrouwen scheppen in de veerkracht van de uitvoeringsorganisatie, en anderzijds naar het blootleggen van tekortkomingen die verbetering vereisen. Cruciaal is daarbij de follow-up van verbeterpunten en het herhaaldelijk testen met toenemende complexiteit van de oefeningen, om zodoende de veerkracht van het DGS verder te vergroten.

Naast de inzet van crisisoefeningen voor het continue versterken van de DGS uitkeringsorganisatie, dient DNB elke 3 jaar de uitkomsten van deze stresstesten te rapporteren aan de EBA, ten behoeve van een peer review van de veerkracht van DGS-organisaties in Europa.

Tijdens een DGS-uitkering werkt DNB nauw samen met verschillende stakeholders. Te denken valt aan de curator, het bestuur van het Depositogarantiefonds, en het Ministerie van Financiën. Ook binnen DNB zijn diverse afdelingen betrokken in de aanloop naar en tijdens een uitkeringssituatie. Deze stakeholders worden waar mogelijk betrokken bij de regelmatige crisisoefeningen. Hierbij wordt de tevredenheid over de effectiviteit en tijdigheid van de samenwerking gemeten.

KPIs en streefwaarden 2024

- **Testresultaten** – Goede beoordelingen van de jaarlijkse testoefeningen waarvan het ambitieniveau jaarlijks toeneemt; er is aantoonbare follow-up van aanbevelingen.
- **Duidelijkheid informatie** – Uit meting onder stakeholders blijkt een effectieve en tijdige samenwerking.

Activiteiten en resultaten 2021-2024

- Op basis van een jaarlijks vast te stellen testkalender voert DNB de vrijwillige en verplichte (stress-) testen van de organisatie uit.
- De uitvoeringsorganisatie wordt jaarlijks verbeterd aan de hand van testuitkomsten en op basis van ontwikkelingen op het gebied van het uitkeringssysteem en de regelgeving.
- In het verlengde van het belang van grensoverschrijdende samenwerking heeft DNB bijzondere aandacht voor testen en verbeteren van de samenwerking tussen home- en host-DGS-organisaties.

- DNB rapporteert iedere drie jaar de uitkomsten van de formele DGS stress-testen aan EBA en ambieert daarbij goede resultaten te laten zien, niettegenstaande een kritische self-assessment.
- In het kader van het crisismanagement zorgt DNB voor een goede aanlijning tussen de DGS-taak en alle betrokken stakeholders.

4.5 Beleid en regelgeving

Ambitie: De regelgeving voor het DGS sluit aan bij veranderingen in samenleving en financiële sector en draagt bij aan de soliditeit van de Bankenuïe.

Het regelgevend kader voor de Nederlandse Depositogarantie bestaat uit een geharmoniseerd Europees kader (de DGS-richtlijn) dat in Nederland is geïmplementeerd via bepalingen in de Wet op het financieel toezicht (WFT) en nader uitgewerkt in het Bijzonder besluit prudentiële maatregelen beleggerscompensatie en depositogarantie (Bbpm). Aanvullend heeft DNB als uitvoerder van de Nederlandse Depositogarantie verschillende beleidsregels opgesteld en zijn er richtsnoeren van de EBA.

Sinds 2015 hebben veel werkzaamheden op DGS-terrein in het teken gestaan van implementatie van de herziene DGS-richtlijn. De komende jaren verschuift de aandacht naar het verder versterken van het regelgevend kader. Dit gebeurt in het licht van trends (zoals het inspelen op technologische vernieuwingen, zie hoofdstuk 2) en uitdagingen (zoals het vervolmaken van de Europese Bankenuïe en het verbeteren van de aansluiting op anti-witwas regelgeving). Ook dienen weeffouten in de bestaande nationale regelgeving te worden hersteld.

Met de doorlopende ontwikkeling, implementatie en evaluatie van het regelgevend kader wordt zeker gesteld dat de Nederlandse Depositogarantie een passende bescherming blijft bieden op een wijze die aansluit bij het bredere regelgevend kader op het gebied van resolutie, toezicht en integriteit. Daarbij wordt rekening gehouden

met ontwikkelingen in de sector. Passende regelgeving waarborgt ook de adequate inzetbaarheid van het DGS-instrumentarium (uitkeren aan depositohouders en bijdragen aan afwikkeling) en een stabiliserende financieringsstructuur.

KPIs en streefwaarden 2024

- **Kwaliteit wet- en regelgeving** – Uit externe evaluaties blijkt dat het DGS in lijn is met internationale standaarden, bescherming adequaat is en nieuwe vraagstukken (bijv. AML en FinTech) aantoonbaar in regelgeving zijn ondervangen; hiertoe heeft DNB een zichtbare inspanning gedaan om de DGS-richtlijn te verbeteren.
- **EDIS** – DNB heeft een zichtbare en herkenbare inspanning gedaan om EDIS op een solide en operationeel uitvoerbare wijze tot stand te brengen.

Activiteiten en resultaten 2021-2024

- Op Europees niveau wordt de DGS-richtlijn herzien, naar verwachting komt de Europese Commissie eind 2021 met een wijzigingsvoorstel. Beleidsmatig staan de daaropvolgende jaren in het teken van onderhandeling en implementatie (2022-2024). Ook voorafgaand levert DNB actieve technische bijdrages, bijvoorbeeld in het kader van de *Commission Expert Group on Banking, Payment and Insurance* (2021).
- DNB blijft zich actief inzetten op de totstandkoming van een Europees DGS (EDIS) als derde pijler van de Bankenuïe. Een natuurlijk moment om EDIS stapsgewijs in te voeren is 2024, wanneer nationale DGS-organisaties een steady state moeten bereiken, zowel qua minimale fondsomvang als qua uitkeringstermijn. In de optiek van DNB moet EDIS gepaard gaan met een verdere harmonisering van het instrumentarium voor de afwikkeling van middelgrote banken. Dit moet gebeuren op een wijze die bijdraagt aan het gelijke speelveld en waarbij staatssteun wordt voorkomen.
- Op nationaal niveau stuurt DNB aan op het spoedig verbeteren van de wetgeving voor de Nederlandse Depositogarantie. DNB ziet graag dat het traject voor wijziging van het Bbpm in 2021 in gang wordt gezet zodat implementatie in daaropvolgende jaren mogelijk is.

- Binnen de eigen organisatie werkt DNB aan het verder verbeteren van de beleidsregels voor de Nederlandse Depositogarantie. Hiermee wordt zeker gesteld dat eisen aan het IKB aansluiten bij relevante ontwikkelingen en ontstaat meer duidelijkheid over hoe DNB omgaat met vraagstukken rondom reikwijdte en uitvoering voor het DGS. De beleidsregels kunnen ook helpen om meer duidelijkheid te geven over de verplichte informatieverstrekking over het DGS door banken. De eerstvolgende wijzigingsronde van de DGS beleidsregels vindt in 2021 plaats.
- Binnen EBA zet DNB in op kennisdeling en verdere standaardisering van belangrijke guidance op het gebied van stress testing voor DGS-organisaties, boekhoudkundige vragen omtrent de beschikbare financiële middelen en andere uitvoeringstechnische DGS-vraagstukken.
- DNB benut de Europese en mondiale koepelorganisaties (EFDI en IADI) om te werken aan solide internationale standaarden voor depositogarantie waarbij ook aandacht is voor de aansluiting op het resolutiekader. DNB draagt actief bij aan het versterken van de multilaterale coördinerende rol die EFDI vervult voor de verplichte Europese samenwerking tussen DGS-organisaties.

4.6 Financiering

Ambitie: Het DGS beschikt over voldoende financiële slagkracht en DGS-premies zijn adequaat beprijsd.

Binnen de Nederlandse Depositogarantie is het Depositogarantiefonds verantwoordelijk voor de financiering. Het DGF is een juridisch van DNB gescheiden entiteit met een eigen bestuur. DNB ondersteunt het DGF bij de uitvoering van haar taken. Daarnaast is DNB verantwoordelijk voor de vaststelling van de risicogewogen premies die banken afdragen aan het DGF. Hiervoor maakt DNB gebruik van een premieberekenningsapplicatie die nu meerdere jaren in productie is. Belangrijke uitdagingen voor de komende periode zijn het bereiken van de doelomvang voor het DGF in 2024 en

het waarborgen van adequate risicogebaseerde beprijzing van depositogarantie (zie hoofdstuk 3).

Daarnaast blijft het werk zich richten op de verschillende pijlers van de financieringsladder voor het DGS. Wat betreft het fonds voorziet de regelgeving in een automatische overgang van de opbouwfase naar een steady state die gericht is op het op peil houden van de fondsomvang. Ook de processen voor het berekenen en incasseren van buitengewone bijdragen – noodzakelijk indien de fondsomvang ontoereikend is – zijn ingericht. De huidige kredietfaciliteit loopt tot 2024 en DNB zal het DGF ondersteunen in het bepalen van een passende omvang voor alternatieve financiering na 2024.

KPIs en streefwaarden 2024

- **Financiële slagkracht Depositogarantiefonds** – Het DGF bereikt na opbouw volgens wettelijk schema haar doelomvang in 2024 waarbij periodieke analyses en testen waarborgen dat het DGF beschikt over voldoende (achtervang)financiering en gelden tijdig beschikbaar zijn.
- **Risicogebaseerde beprijzing depositogarantie** – De risicoweging voor DGF-premies blijft passend en er is een mechanisme ontworpen om prikkelwerking in stand te houden na bereiken doelomvang DGF.

Activiteiten en resultaten 2021-2024

- Een groot deel van de werkzaamheden, zoals de premievaststelling/-inning op kwartaalbasis en het secretariael ondersteunen van het DGF heeft een verplicht en structureel karakter. DNB voert dit op beheerste wijze uit en verricht deze activiteiten in synergie met de ondersteuning van andere financiële vangnetten zoals het beleggerscompensatiefonds, het nationaal resolutiefonds en het *Single Resolution Fund*.
- Anticiperend op het bereiken van de doelomvang van het fonds zal DNB in 2022-2023 evalueren in hoeverre de bestaande premieberekenningsmethodiek

passend blijft na 2024. Daarbij is er bijzondere aandacht voor de omgang met intredende- en uittredende banken, alsmede de vaststelling van bijdragen van banken met snelle depositogroei. Waar nodig wordt rekening gehouden met overkoepelende ontwikkelingen op Europees niveau.

- Er vinden periodieke analyses plaats ter waarborging van de financieringscapaciteit. In 2022-2023 zal worden geanalyseerd welke achtervangfinanciering nodig is, nadat het fonds medio 2024 de doelomvang heeft bereikt. Dit mede tegen de achtergrond van een eventuele invoering van EDIS.
- Het tijdig beschikbaar krijgen van middelen wordt regelmatig samen met het DGF getest als onderdeel van het testprogramma voor het DGS (zie paragraaf 4.4).
- DNB waarborgt via periodiek onderhoud de soliditeit en veiligheid van de premieberekeningsapplicatie. In 2021 vindt een verdere automatisering plaats ten behoeve van het inlezen van de benodigde statistische gegevens. Ook wordt periodiek gekeken naar het proces van vaststelling van buitengewone bijdragen.
- Middelen uit het DGF kunnen op instructie van de nationale resolutieautoriteit worden ingezet bij toepassing van resolutie-instrumenten. DNB zorgt in samenwerking met het DGF dat deze financiering tijdig beschikbaar gesteld kan worden indien nodig. Mocht de inzetbaarheid van DGS-middelen verder vergroot worden, bijvoorbeeld door de mogelijkheid om gelden in te zetten voor de overdracht van deposito's in faillissement, dan zal DNB ook dit proces operationeel vormgeven (zie paragraaf 3.1).
- Een evaluatie van de huidige risicomethodiek wordt in 2021 afgerond en zal, waar nodig, leiden tot een voorstel voor aanpassing en herkalibratie van de risicomethodiek. Op basis van een driejaars-cyclus ligt het voor de hand om de methodiek vervolgens in 2024 opnieuw te evalueren.

5 Depositogarantie Caribisch Nederland

Depositogarantie in Caribisch Nederland is een jonge taak die nog volop in ontwikkeling is. De komende jaren beoogt DNB te werken aan een verdere inrichting van de organisatie waarbij oog is voor een passend dekkingsniveau en voldoende publieksbekendheid.

5.1 Trends en uitdagingen

Sinds 2017 is DNB verantwoordelijk voor de Depositogarantie in Caribisch Nederland (DGS-CN). Inwoners van Bonaire, Sint Eustatius en Saba zijn beschermd tot USD 10.000 per persoon per bank voor het geld dat op rekeningen staat bij de lokale vestigingen van banken die actief zijn op de drie eilanden.

Dekkingsniveau neemt af

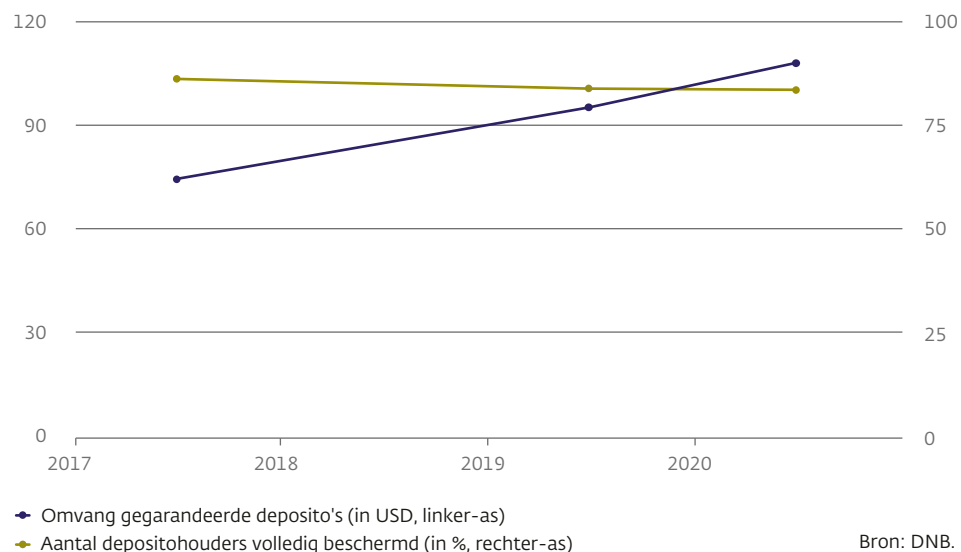
De bancaire sector in Caribisch Nederland ontwikkelt zich en banktegoeden nemen toe (zie figuur 6). De omvang van de gegarandeerde deposito's is in drie jaar tijd toegenomen van USD 75 miljoen (2019) naar USD 108 miljoen (2020). Een groei van bijna 50%. Gevolg is dat daardoor het aantal volledige beschermde depositohouders is gedaald van 91% (2017) naar 88% (2020). Hierdoor voldoet het dekkingsniveau niet meer aan de internationale standaarden dat minimaal richting de 95% van alle depositohouders volledig beschermd moet zijn (zie ook paragraaf 2.1 waarin wordt toegelicht dat het dekkingsniveau voor de Nederlandse Depositogarantie op dit moment gelijk is aan bijna 98%).

Specifieke uitdagingen voor Caribisch Nederland

In de uitvoering van de Depositogarantie voor Caribisch Nederland zijn er voor DNB specifieke uitdaging die samenhangen met de geografische afstand en het karakter van de individuele eilanden. Het is daardoor van belang dat DNB bij de uitvoering maatwerk kan leveren voor de eilanden, bijvoorbeeld omdat er op zowel Sint Eustatius

Figuur 6 Ontwikkeling Depositogarantie CN (2017 – 2020)

als Saba slechts één bank actief is, maar ook omdat het directe absorptievermogen van het financiële systeem bij een bankfalen beperkt is. Op Bonaire werkt DNB voor de uitvoeringsorganisatie samen met de lokale uitvoeringsorganisatie van de Rijksoverheid en een agent bank.

Ook vanuit prudentieel oogpunt zijn de eilanden in beweging. Zo wordt gesproken over een mogelijke invoering van een 'zeteleis' die van financiële instellingen zou vereisen om daadwerkelijk te zetelen in Caribisch Nederland. Dit heeft ook gevolgen voor de Depositogarantie Caribisch Nederland omdat ook bijkantoren van banken uit Curaçao en Sint Maarten op dit moment onderdeel uitmaken van de beschermings-regeling.

Verder is er een beginnend maar toenemende gebruik van online dienstverlening in Caribisch Nederland. Dit biedt op termijn mogelijkheden om de processen voor het DGS in Caribisch Nederland efficiënter in te richten en daarmee de uitkeringstermijn te verkorten.

5.2 Activiteiten

Ambitie: In Caribisch Nederland is er voor spaarders een adequate en vertrouwenwekkende bescherming door het DGS

De komende jaren staan in het teken van het verder inrichten en borgen van de uitvoeringsorganisatie voor DGS-CN. Daarnaast wordt naar verwachting de regelgeving geactualiseerd. Relevante bepalingen zijn hierbij de hoogte en reikwijdte van de bescherming alsmede de financieringsstructuur voor DGS-CN. Bij de uitvoering van de taak wordt enerzijds geleund op de kennis en expertise die DNB in huis heeft voor de Nederlandse Depositogarantie. Anderzijds wordt expliciet rekening gehouden met de specifieke omstandigheden die relevant zijn voor de eilanden. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om de inrichting van het betalingsverkeer, fysieke beperkingen en de structuur van de lokale sector.

KPIs en streefwaarden 2024

- **Beschermingsniveau** – 95% van alle deponitohouders in Caribisch Nederland zijn volledig beschermd (vergelijkbaar met de bescherming in de EU).
- **Soliditeit uitvoeringsorganisatie** – Operationele testen laten zien dat DNB in samenwerking met lokale partners vergoedingen op Bonaire tijdig, juist en veilig beschikbaar kan stellen.

Activiteiten en resultaten 2021-2024

- DNB draagt bij aan de evaluatie, totstandkoming en implementatie van geactualiseerde regelgeving voor het DGS-CN (2021). Daarbij zet DNB zich in om

minimaal een beschermingsniveau van 95% te realiseren. Gegeven het nog jonge karakter van het DGS-CN ligt het voor de hand om in 2024 de regelgeving en de dekking opnieuw tegen het licht te houden.

- DNB werkt aan het verbeteren van de lokale publieksbekendheid met Deposito-garantie in Caribisch Nederland, inclusief de belangrijkste kenmerken van de beschermingsregeling. Natuurlijk aangrijpingsmoment voor een nieuwe impuls is de inwerkingtreding van nieuwe regelgeving (2021-2022).
- De structurele inrichting van het DGS-CN vindt plaats door organisatorische verankering, mede op basis van de samenwerkingsovereenkomst met de lokale uitvoeringsorganisatie op Bonaire (2021 – 2022). De samenwerkingsovereenkomst wordt in deze periode geëvalueerd en waar nodig opnieuw vastgelegd.
- Het verbeteren van de uitvoeringsorganisatie vindt plaats door te werken aan de uitkeringssystemen, rapportageverplichtingen voor deelnemende banken, het verbeteren van de lokale publieksbekendheid, het verder uitwerken van operationele draaiboeken en het testen van de organisatie. DNB beoogt op elk van deze deelonderwerpen jaarlijkse voortgang te realiseren.
- In breder perspectief onderhoudt DNB als uitvoerder van het DGS-CN ook de komende jaren contact met partnerorganisaties in de Caribische regio. Kennisdeling met deze regionale DGS-uitvoerders geeft inzicht in de meest effectieve wijze waarop een DGS uitgevoerd kan worden in een omgeving die qua structuur van de bancaire sector moeilijk vergelijkbaar is met Europees Nederland.

6 Beleggerscompensatie

Beleggerscompensatie dient ter bescherming van beleggers die de toevertrouwde gelden of financiële instrumenten niet terug krijgen van een (failliete) instelling die beleggingsdiensten aanbiedt. In de afgelopen 20 jaar is de Beleggerscompensatie meerdere keren in werking getreden, maar de regelgeving is gedateerd en het ontbreekt aan inrichting van de uitvoeringsorganisatie. De komende jaren maakt DNB een inhaalslag.

6.1 Trends en uitdagingen

Sinds 1998 komen personen en kleine ondernemingen in aanmerking voor Beleggerscompensatie (Beleggerscompensatiestelsel, BCS), de wettelijke en automatische bescherming wanneer gebruik wordt gemaakt van beleggingsdiensten door beleggingsondernemingen (en aanverwante financiële instellingen) en banken. Deze beleggers maken aanspraak op een vergoeding tot EUR 20.000 per persoon, indien een instelling niet in staat is om de toevertrouwde gelden of financiële instrumenten terug te geven. DNB voert de beleggerscompensatie uit.

Hoewel de beleggerscompensatie al meer dan 20 jaar bestaat, is de beschermingsregeling maar beperkt ingericht. De bescherming is ook van een wezenlijk ander karakter dan depositogarantie, dat nodig is om bank runs te voorkomen. Het aanbieden van beleggingsdiensten gaat gepaard met vermogensscheiding (ter bescherming van de belegger). Normaliter zal beleggerscompensatie dus alleen nodig zijn wanneer bij het falen van een instelling de vermogensscheiding is doorbroken. Mogelijke oorzaken zijn fraude of administratieve dan wel uitvoeringsfouten bij de aanbieder van de beleggingsdienst. Wanneer beleggerscompensatie in werking treedt kost het dan ook tijd om claims te behandelen. Een snelle uitkering binnen zeven werkdagen, zoals bij depositogarantie, is dan ook niet aan de orde.

Tabel 4 Omvang bescherming beleggerscompensatie (2007 – 2019)

	2007	2018	2019
Niet-banken			
Aantal instellingen	218	221	218
Aantal klanten	157.062	594.372	811.996
Banken			
Aantal instellingen	n/b	27	17
Aantal klanten	n/b	1.678.576	1.726.714

Dit alles neemt niet weg dat de beleggerscompensatie sporadisch daadwerkelijk in werking moet treden. Dit is sinds de invoering van beleggerscompensatie meerdere keren gebeurd, bijvoorbeeld als gevolg van het falen van Van Der Hoop Bankiers (2005) en St. George Private Finance (2009).

Groeiend aantal beschermde beleggers

Niettegenstaande het gebrek aan structurele rapportages is er enig zicht op de ontwikkelingen binnen de reikwijdte van het BCS (zie tabel 4). Wat opvalt is dat het aantal niet-banken dat onder het BCS enigszins valt is toegenomen (onder andere door het verbreden van de reikwijdte naar AIFM-beheerders) maar vooral het aantal klanten bij deze niet-banken is verviervoudigd van ca. 157.000 in 2007 naar ca. 812.000 in 2019. Dit komt vooral door de opkomst en groei van FinTech-georiënteerde beleggingsondernemingen. Desalniettemin zijn er nog altijd veel meer beleggende klanten bij banken (ca. 1.727.000 in 2019) die onder het BCS vallen.

Behoeft aan moderniseringslag regelgeving

De invoering van beleggerscompensatie in 1998 vloeide voort uit een Europese BCS-richtlijn die gebaseerd is op minimum-harmonisatie. Sindsdien is er zowel op Europees als op nationaal niveau vrijwel niets aan de regelgeving veranderd. Deze is daardoor gedateerd. Hoewel de Europese Commissie in 2010 het initiatief nam om de BCS-richtlijn te herzien (in het verlengde van de herziene DGS-richtlijn) heeft dit door gebrek aan steun binnen de lidstaten uiteindelijk niet geleid tot gewijzigde regelgeving. Ook de Nederlandse regelgeving is ongewijzigd en daardoor in strijd met huidige bepalingen zoals het verbod op monetaire (voor)financiering door DNB.

6.2 Activiteiten

Ambitie: Het BCS biedt een adequate bescherming voor gegarandeerde beleggers.

DNB geeft uitvoering aan het BCS in synergie met de depositogarantie-taken. In de komende jaren wil DNB actief werken aan het meer wezenlijk neerzetten van een uitvoeringsorganisatie voor het BCS, mocht dit in werking treden. Te denken valt aan het ontwikkelen van processen voor claimaanvraag- en behandeling. Ook de financieringsstructuur moet worden aangepakt. De informatieverstrekking over beleggerscompensatie dient verbeterd te worden.

KPIs en streefwaarden 2024

- **Financiële slagkracht** – Een solide ex-ante financieringsstructuur voor banken en niet-banken die niet in strijd is met verbod op monetaire financiering.
- **Soliditeit uitvoeringsorganisatie** – De uitvoeringsorganisatie voor het BCS is ingericht en getest.

Activiteiten en resultaten 2021-2024

- DNB zet in op het actualiseren van de regelgeving, biedt daarbij ondersteuning in de voorbereiding van wettelijke aanpassingen en zal wanneer aan de orde overgaan tot organisatorische implementatie (2021 – 2022).
- Belangrijkste aandachtspunt is het herzien van de huidige complexe en gedateerde financieringsstructuur. Het gaat daarbij enerzijds om het onderscheid dat wordt gemaakt tussen banken en niet-banken en anderzijds om de strijdigheid van de huidige constructie met het verbod op monetaire financiering.
- Als onderdeel van het ontwikkelen van een solide uitvoeringsorganisaties gaat DNB over tot het ontwikkelen van draaiboeken, periodieke rapportages, een proces voor claimaanvraag en -behandeling en het testen van de organisatie.
- De informatieverstrekking over Beleggerscompensatie wordt verbeterd en meer toegankelijk gemaakt voor personen en kleine ondernemingen die (willen) beleggen.

Bijlage 1 Key Indicatoren

Nederlandse Depositogarantie

Ambitie	Indicator	Streefwaarde 2024
Uitkeringsproces		
Alle depositohouders beschikken tijdig en op veilige wijze over hun geld na faillissement van een Nederlandse bank, zowel in binnen- als buitenland	<p>Snelheid en kwaliteit DGS-uitkering</p> <p>Aantal bilaterale samenwerkingsafspraken</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ Operationele testen laten zien dat DNB vergoedingen binnen 7 werkdagen op juiste en veilige wijze beschikbaar kan stellen ■ Er zijn bilaterale samenwerkingsafspraken gemaakt en home-host testen uitgevoerd met DGS'en uit alle lidstaten waar bijkantoren actief zijn van Nederlandse banken met een faillissementsstrategie en alle lidstaten van waaruit banken met bijkantoor actief zijn in Nederland
Toezicht op DGS-verplichtingen		
Alle banken zijn in staat tijdig een kwalitatief goed IKB-bestand aan te leveren en leveren correcte informatie over het DGS aan klanten	<p>Kwaliteit en tijdigheid van IKB-bestanden</p> <p>Kwaliteit van informatieverstrekking banken</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ De IKB-aanleveringen van banken voldoen aan de criteria en streefwaarden in het beoordelingskader ■ DNB-onderzoek toont aan dat meer dan 90% van alle banken compliant zijn met de wettelijke informatieverplichtingen
Publieksbekendheid Nederlandse Depositogarantie		
De hoge mate van bekendheid met het DGS verkleint de kans op een bankrun	<p>Bekendheid depositogarantie</p> <p>Duidelijkheid informatie</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ 70% van het Nederlandse publiek is bekend met depositogarantie ■ Nederlanders geven minimaal het cijfer '8' voor de duidelijkheid van informatie
Crisismanagement		
DNB is organisatorisch in staat om op beheerste wijze uitvoering te geven aan uitkeringen onder het DGS	<p>Testresultaten</p> <p>Samenwerking met bredere organisatie</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ Goede beoordelingen van de jaarlijkse testoefeningen waarvan het ambitieniveau jaarlijks toeneemt; er is aantoonbare follow-up van aanbevelingen ■ Uit meting onder stakeholders blijkt een effectieve en tijdig samenwerking
Beleid en regelgeving		
De regelgeving voor het DGS sluit aan bij veranderingen in samenleving en financiële sector en draagt bij aan de soliditeit van de Bankenunie	<p>Kwaliteit wet- en regelgeving</p> <p>EDIS</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ Uit externe evaluaties blijkt dat het DGS in lijn is met internationale standaarden, bescherming adequaat is en nieuwe vraagstukken (bijv. AML en FinTech) aantoonbaar in regelgeving zijn ondervangen; hiertoe heeft DNB een zichtbare inspanning gedaan om de DGS-richtlijn te verbeteren ■ DNB heeft een zichtbare en herkenbare inspanning gedaan om EDIS op een solide en operationeel uitvoerbare wijze tot stand te brengen

Ambitie	Indicator	Streefwaarde 2024
Financiering		
Het DGS beschikt over voldoende financiële slagkracht en DGS-premies zijn adequaat geprijsd	Financiële slagkracht DGF	<ul style="list-style-type: none"> DGF bereikt na opbouw volgens wettelijk schema haar doelomvang in 2024 waarbij periodieke analyses en testen waarborgen dat het DGF beschikt over voldoende (achtervang)financiering en gelden tijdig beschikbaar zijn
	Risicogebaseerde beprijzing depositogarantie	<ul style="list-style-type: none"> De risicoweging voor DGF-premies blijft passend en er is een mechanisme ontworpen om prikkelwerking in stand te houden na bereiken doelomvang DGF

Depositogarantie Caribisch Nederland

Ambitie	Indicator	Streefwaarde 2024
In Caribisch Nederland is er voor spaarders een adequate en vertrouwenwekkende bescherming door het DGS	Beschermingsniveau	<ul style="list-style-type: none"> 95% van alle deponthouders in Caribisch Nederland zijn volledig beschermd (vergelijkbaar met de bescherming in de EU)
	Soliditeit Uitvoeringsorganisatie	<ul style="list-style-type: none"> Operationele testen laten zien dat DNB in samenwerking met lokale partners vergoedingen op Bonaire tijdig, juist en veilig beschikbaar kan stellen

Beleggerscompensatie

Ambitie	Indicator	Streefwaarde 2024
Het BCS biedt een adequate bescherming voor gegarandeerde beleggers	Financiële slagkracht	<ul style="list-style-type: none"> Een solide ex-ante financieringsstructuur voor banken en niet-banken die niet in strijd is met verbod op monetaire financiering
	Soliditeit Uitvoeringsorganisatie	<ul style="list-style-type: none"> De uitvoeringsorganisatie voor het BCS is ingericht en getest